

ชุด สืบสานมรดกภูมิปัญญา
ทางวัฒนธรรมไทย

SKYBOOK

e-book

ลักษณะนาม

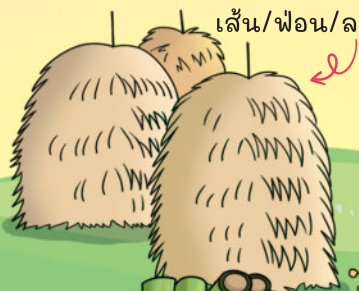
นางฟ้า
องค์

ชิงช้าสวรรค์
เครื่อง

ฟางข้าว
เส้น/พ่อน/ลอม/กอง

กรอบพระ
กรอบ/อัน

กรวยคู่สวด
ที่

ข้าวหาลาม
กระบอ

กระคน, ประโคน, รัตประคน, รัตคน
สาย/เส้น

ชุด สืบสานมรดกภูมิปัญญา
ทางวัฒนธรรมไทย
~~~~~

ลักษณะนาม

ชุด สืบสานมรดกภูมิปัญญา
ทางวัฒนธรรมไทย

ลักษณะนาม

บรรณาธิการอำนวยการ ผ่องเพ็ญ อาษาเทวัญ บรรณาธิการ รุ่งโรจน์ อาษาเทวัญ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ รัตนา ภูมิพิทักษ์

ผู้เขียน ชูติรัตน์ เกิดหาญ ออกแบบปก ศรินทิพย์ ใจปทุม

คอมพิวเตอร์กราฟิก ทรงวุฒิ ตระกูลพันธ์ พิสูจน์อักษร สิริพรรณ โพธิ์ศรีสุข

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 978-616-596-151-6

จัดทำโดย บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด 28, 30, 32

ซอยรังสิต-ปทุมธานี 16 ซอย 7 ต.ประชาธิปัตย์ อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12130

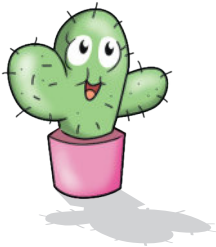
โทรศัพท์ 0-2958-1125, 0-2958-1127

e-mail : sales@skybook.co.th , saleskybook@gmail.com

www.facebook.com/skybook.co.th

www.skybook.co.th

© สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2565

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ชูติรัตน์ เกิดหาญ.

ลักษณะนาม.--ปทุมธานี : สกายบุ๊กส์, 2567.

408 หน้า.-- (สืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไทย).

1. ภาษาไทย--ลักษณะนาม. 2. ภาษาไทย--การใช้ภาษา.

I. ชื่อเรื่อง.

495.9182

ISBN 978-616-596-151-6

คำนำ

คำว่า “ลักษณะนาม” ราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายว่า “ลักษณะนาม (ไว) น. คำนามที่แสดงลักษณะของสิ่งต่างๆ เช่น คน ๓ คน แมว ๒ ตัว ขลุ่ย ๓ เลา ลูกคนโต หมวกใบใหญ่”

อีกทั้ง รศ. ดร. นิตยา กาญจนวรรณ ได้กล่าวว่า ในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช มีลักษณะนามปรากฏอยู่เพียง ๓ คำ คือ **คน** ใช้สำหรับคน **ตัว** ใช้สำหรับสัตว์ และ**อัน** ใช้กับสิ่งที่ไม่มีชีวิตทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก แต่ในปัจจุบันภาษาไทยมีลักษณะนามอยู่มากมาย โดยลักษณะนามที่มีเพิ่มขึ้นนั้นแสดงให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษาได้กำหนดคำเพิ่มขึ้นตามยุคและกาลสมัย สิ่งใดที่ใช้มาก ใช้บ่อยก็จะมีอยู่และมีเพิ่มขึ้น แต่สิ่งใดที่ไม่ค่อยได้ใช้หรือไม่ได้ใช้เลยก็จะจางหายไปอย่างเช่นกับพยัญชนะไทยที่มีทั้งหมด ๔๔ ตัว แต่ปัจจุบันคนไทยจะใช้พยัญชนะเพียง ๔๒ ตัว ซึ่งพยัญชนะ ๒ ตัวที่หายไปคือ ข ศ เนื่องจาก ข และ ศ ปัจจุบันไม่พบการใช้งาน จึงอนุโลมใช้ ข และ ค แทนในการสะกด

ด้วยเหตุของคำในภาษาไทยที่มีทั้งเพิ่มขึ้นและลดลงตามกาลสมัย ซึ่งรวมถึงคำลักษณะนามด้วย สำนักพิมพ์สกายบุ๊กส์จึงได้เล็งเห็นและให้ความสำคัญกับลักษณะนาม จึงได้รวบรวมคำลักษณะนาม เพื่อให้ผู้อ่านทั้งนักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจทั่วไปได้ศึกษาและทราบถึงคำลักษณะนามต่างๆ

ทั้งนี้ ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือ **ลักษณะนาม**เล่มนี้จะเป็นประโยชน์กับทุกคน

นนี สุทธิรัตน์

สารบัญ

คำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้ลักษณะนามต่างกัน

ก

ข

ค

ฌ

ง

จ

ฉ

ช

ซ

ฌ

ญ

ฎ

ณ

ด

ต

ถ

ท

ธ

น

บ

ป

ผ

ฝ

พ

ภ

ม

ย

ร

ฤ

ล

ว

ศ

ส

ห

อ

ฮ

อ

ฮ

ฮ

ฮ

ฮ

ฮ

ฮ

ฮ

ฮ

๖-๓๐

๓๑-๔๒

๔๓-๕๔

๕๕

๕๕-๕๗

๕๗-๖๒

๖๓-๖๕

๖๖-๗๑

๗๑-๗๓

๗๔

๗๕

๗๕

๗๖

๗๖

๗๖-๘๐

๘๑-๙๔

๙๕-๙๘

๙๘-๑๐๗

๑๐๗-๑๐๘

๑๐๙-๑๑๕

๑๑๖-๑๒๔

๑๒๕-๑๓๕

๑๓๖-๑๔๐

๑๔๐-๑๔๑

๑๔๒-๑๕๕

๑๕๕-๑๕๘

๑๕๘-๑๕๙

๑๖๐-๑๗๑

๑๗๒-๑๗๔

๑๗๕-๑๘๓

๑๘๓

๑๘๔-๑๙๘

๑๙๘-๒๐๐

๒๐๑

๒๐๒-๒๑๓

๒๑๔-๒๒๕

๒๒๕-๒๓๐

๒๓๐

รวมลักษณะนามที่ใช้กับคำศัพท์ต่างๆ

ก

๒๓๒-๒๓๘

ข

๒๓๙-๒๔๔

ค

๒๔๕-๒๕๔

ง

๒๕๕

จ

๒๕๕-๒๕๖

ฉ

๒๕๖-๒๖๐

ช

๒๖๐-๒๖๗

ซ

๒๖๘-๒๖๙

ญ

๒๖๙

ฎ

๒๖๙

ฏ

๒๗๐

ด

๒๗๐-๒๗๔

ต

๒๗๔-๒๗๖

ถ

๒๗๖-๒๗๘

ท

๒๗๘-๓๐๒

ธ

๓๐๒

น

๓๐๒-๓๐๓

บ

๓๐๓-๓๑๔

ป

๓๑๕-๓๑๗

ผ

๓๑๘-๓๒๗

ฝ

๓๒๘

พ

๓๒๙-๓๓๐

ภ

๓๓๑

ม

๓๓๑

ย

๓๓๒-๓๓๖

ร

๓๓๗

ล

๓๓๗-๓๔๑

ว

๓๔๑

ศ

๓๔๒-๓๕๖

ส

๓๕๖-๓๕๘

ห

๓๕๙

อ

๓๖๐-๓๖๘

ฮ

๓๖๘-๓๘๐

อ

๓๘๐-๔๐๔

ฮ

๔๐๕

อ

ฮ

อ

เสริมเติมสมอง

๔๐๕

บรรณานุกรม

๔๐๘

สารบัญ

ก

ข

ค

ฅ

ง

จ

ฉ

ช

ฌ

ฎ

ฏ

ฐ

ฑ

ฒ

ด

ต

ถ

ท

ธ

น

บ

ป

ผ

ฝ

พ

ฟ

ภ

ม

ย

ร

ฤ

ล

ว

ศ

ส

ห

อ

ฮ

คำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้ลักษณะนามต่างกัน

ลักษณะนาม คือคำนามที่แสดงลักษณะของสิ่งต่างๆ เช่น

กระดิ่ง	๕	ใบ
วัว	๑	ฝูง
สบู่อ	๑๐	ก้อน
รังผึ้ง	๑	รัง
เห็ด	๑๓	ดอก

ก

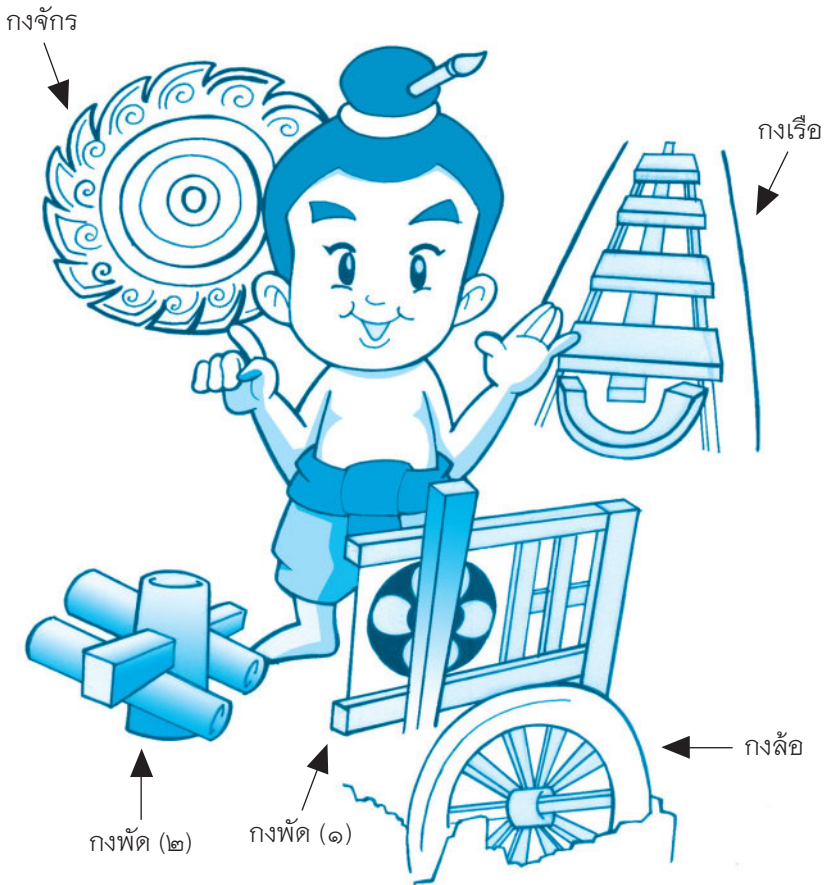
คำศัพท์	ลักษณะนาม
ก๊ิก	ก๊ิก
กง	กง
กงกระสุน (เครื่องยิงมีดคัน ใช้สายโยง ยิงด้วยลูกดินปืน)	คัน
กงเกวียนหรือกงล้อ	กง/วง
กงช้างหรือกงค้ำ	ตัว/อัน
กงจักร	กง/วง
กงฉาก	อัน
กงธนู	คัน
กงพัด* (กงพัดเครื่องระหัด, กงพัด เครื่องสีฝัด, กงพัดสีลม)	อัน

จ

ลักษณะนาม

คำศัพท์	
กงพัด ^๒ (ไม้เหลี่ยมสอดในรูซึ่งเจาะที่โคนเสาเรือน)	
กงพัด ^๓ (สำหรับพัดด้าย)	
กงเรือ	
กงแร้ว	
กงวาน	

ลักษณะนาม	
ตัว	
อัน	
กง/อัน	
คัน	
ตัว/อัน	

ก	คำศัพท์	ลักษณะนาม
ข	กฎหมาย	ฉบับ
ค	กติกา	ข้อ
ฅ	กบ ^๑ (ชนิดต่างๆ สำหรับไล่ไม้)	ตัว
ฉ	กบ ^๒	ตัว
ช	กบ ^๓ (เหลาดินสอ)	ตัว/อัน
ฌ	กบาสหรือกระบาส (ดินเหนียวผสม	แผ่น
ญ	เกลือใช้ปิดปากจอกของพิมพ์หล่อพระ)	
ฎ	กรง	กรง/ลูก/ใบ
ฏ	กรงขัง	กรง
ด	กรณี ^๑ (เครื่องหมายคณิตศาสตร์)	ตัว
ต	กรณี ^๒ หรือกรณี ^๓ หรือกรณี ^๔ ทก	ใบ
ถ	(หม้อน้ำ)	
ท	กรต (สารเคมี)	ตัว
ธ	กรบ (เครื่องแต่งปลา)	อัน
ด	กรม (หน่วยงาน)	กรม
ฬ	กรมธรรม์	ฉบับ
ฬ	กรรไกรหรือกรรไตรหรือตะไกร	เล่ม
พ	กรรขิงหรือกระฉิงหรือกระขิง	คัน
พ	กรรเชียงหรือกระเชียง	เล่ม/คู่
ภ	กรรเชียงปูหรือกระเชียงปู	ข้าง/อัน/คู่
ม	กรรปิด	องค์
ย	กรรภิรมย์, กรรมภิรมย์, กันพิรุณ,	องค์
ร	กันภิรมย์	
ร	กรวด ^๑	ก้อน/เม็ด
ล	กรวด ^๒ , จรวด (ดอกไม้เพลิง)	ดอก/ตัว
ว		
ศ		
ส		
ห		
อ		
ฮ		

คำศัพท์	
กรวย	
กรวยคู่สวด	
กรวยอุษณาัย	
กร้อ, ตะกร้อ (ใช้วิดน้ำเรือ)	
กรอบ (การพิมพ์)	
กรอบเช็ดหน้า, เช็ดหน้า, วงบ	
กรอบพระ	
กรอบรูป	
กรอบหน้า, กะบังหน้า	
กระคน, ประโคน, รัตประคน, รัตคน (เครื่องผูกสัปคับโยงมาล้อมรอบอกช้าง ทำด้วยเชือก)	

ลักษณะนาม	
กรวย/อัน	
ที่	
ที่	
ใบ	
กรอบ	
วง	
กรอบ/อัน	
กรอบ/อัน	
กรอบ/อัน	
สาย/เส้น	

คำศัพท์

ลักษณะนาม

กระจุก

แผ่น

กระจุกเงา

บาน

กระจ้ง (ลาย)

ตัว/แถว/แผ่น

กระจับ^๑ (ขวาก)

อัน

กระจับ^๒ (เครื่องแขวนเหนือเปลเด็ก)

ตัว/พวง

กระจับ^๓ (เครื่องสวมข้อตีนม้า)

วง/คู่

กระจับ^๔ (น้กมวย)

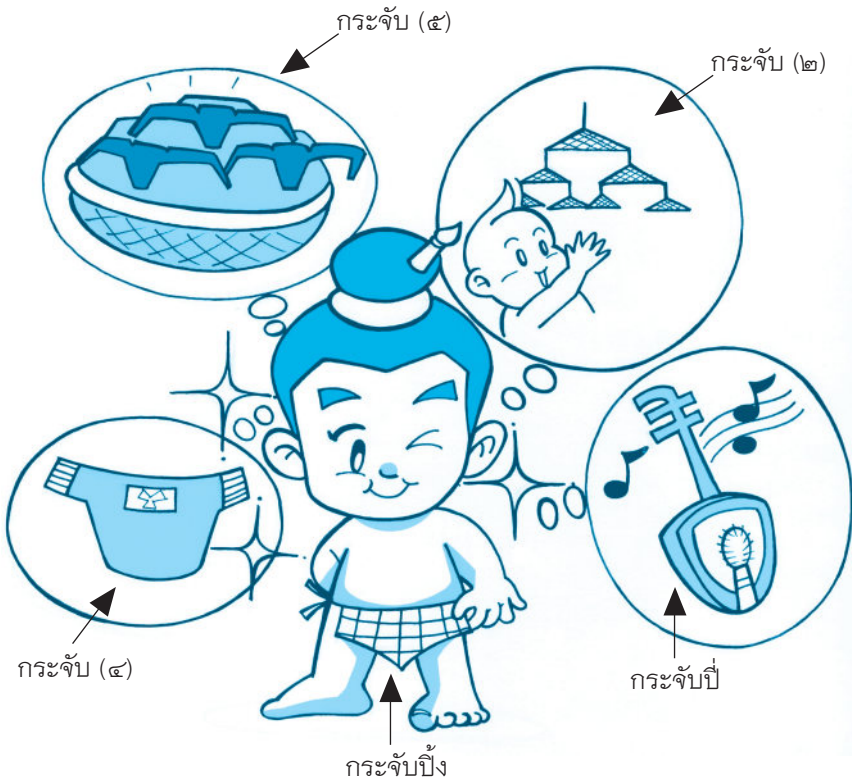
อัน

กระจับ^๕ (ฝักของไม้น้ำชนิดหนึ่ง)

ตัว/ฝัก

กระจับ^๖ (สำหรับยันคางศพโกศ)

อัน

คำศัพท์	ลักษณะนาม
กระจับปั้ง, จะปั้ง, จับปั้ง, ตะปั้ง, ตับปั้ง	แผ่น/อัน
กระจับปี่ (เครื่องดนตรี)	คัน
กระจำ, จวัก, จำ, ตวัก	เล่ม/อัน
กระจาด	ใบ/ลูก
กระจาน (แผ่นตะกั่วทำเป็นรูปปลาตัวเล็ก ๆ ติดเหนือเบ็ด)	แผ่น
กระจุบ, กระจุ๊บ	อัน
กระจู้, จู้, อี้จู้	ใบ/ลูก
กระแจะ ^๑ (ปลอกเหล็กสำหรับตกขาช้างหรือล่ามช้างคู่)	วง/คู่
กระแจะ ^๒ (ผงดเครื่องหอมต่างๆ ที่ประสมกัน)	ก้อน/เม็ด
กระโจม	หลัง
กระโจมป็น	กระโจม
กระซอน	อัน
กระซัง ^๑ (เครื่องซังปลา)	ใบ/ลูก
กระซัง ^๒ (บังสาดที่ปิด-เปิดได้)	แผ่น
กระชาย	แงง/หัว
กระชุ, กระชุก (ภาชนะสำหรับบรรจุของ เช่น นุ่นหรือถ่าน)	ใบ/ลูก
กระชุก, สามชุก (ภาชนะสำหรับสวดลงในเกวียน)	ใบ/ลูก
กระเชอ	ใบ/ลูก
กระเช้า	ใบ/ลูก
กระแขง (เครื่องจักสานที่มีลักษณะเป็นแผ่น)	ผืน

ก

ข

ค

ฅ

ง

จ

ฉ

ช

ซ

ฌ

ญ

ฎ

ฏ

ฐ

ถ

ด

ต

ถ

ท

ธ

น

บ

ป

ผ

ฝ

พ

ฟ

ภ

ม

ย

ร

ฤ

ล

ว

ศ

ส

ห

อ

ฮ

ก

ข

ค

ฅ

ง

จ

ฉ

ช

ซ

ฌ

ญ

ฎ

ฏ

ด

ต

ถ

ท

ธ

น

บ

ป

ผ

ฝ

พ

ฟ

ภ

ม

ย

ร

ฤ

ล

ว

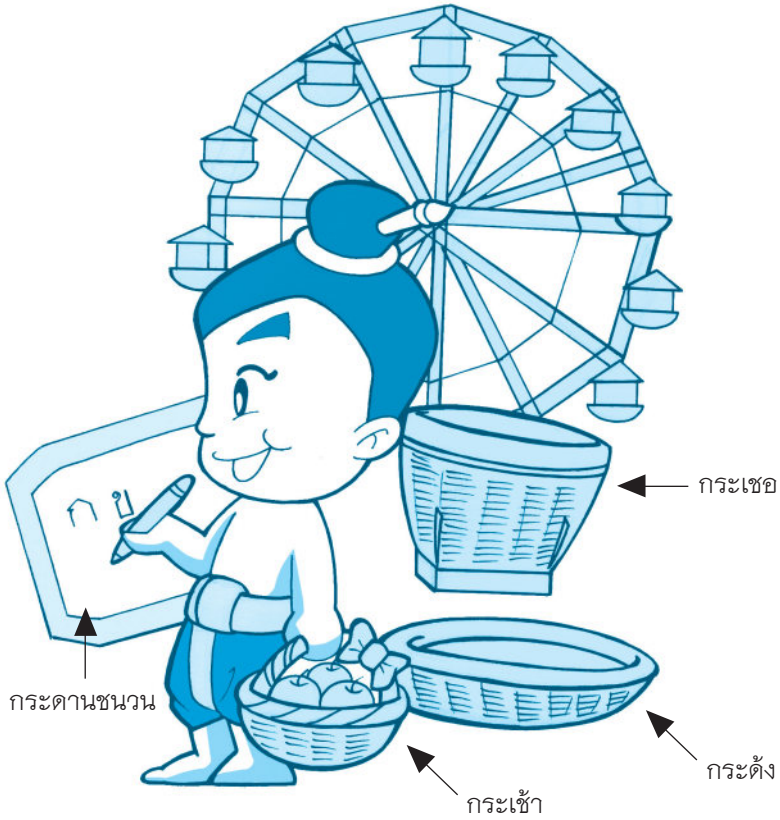
ศ

ส

ห

อ

ฮ

กระดานชนวน

กระเชอ

กระเช้า

กระด้ง

คำศัพท์

ลักษณะนาม

กระตัง

ใบ/ลูก

กระตวง, กราดวง

อัน

กระตอง

กระตอง/ฝา

กระตองหาย, ขอลาย, คั่นลาย, ดอง,
ดองลาย, ดองหาย

คั่น

กระดาน, ไม้กระดาน

แผ่น

คำศัพท์	ลักษณะนาม
กระดานชนวน	แผ่น
กระดานดำ	แผ่น
กระดานถีบ	แผ่น
กระดานฟิง	แผ่น
กระดานไฟ (ถ้ามีลักษณะเป็นแคร์)	แผ่น/แคร์
กระดานลื่น, ไม้ลื่น	ชุด
กระดานเลียบ	แผ่น
กระดานหก ^๑ (เครื่องดักสัตว์)	แผ่น
กระดานหก ^๒ , ไม้กระดก	ชุด
กระดาษ (ชนิดต่างๆ)	เรียกตามลักษณะ แผ่น/ม้วน/พับ/ หรือจำนวน เช่น ปึก/ห่อ/ริม
กระดี่ง	ใบ/ลูก
กระดิ่ง, โปง	ใบ/ลูก
กระดุม, ดุม, ลูกกระดุม, ลูกดุม	เม็ด/สำหรับ
กระดุก เรียกตามลักษณะเช่น	ท่อน/ชิ้น/ซี่
กระดุกขมับ	ชิ้น
กระดุกข้อเท้า	ชิ้น
กระดุกข้อมือ	ชิ้น
กระดุกขา	ท่อน
กระดุกแขน	ท่อน
กระดุกงู (โครงสร้างของลำเรือ)	ท่อน/อัน
กระดุกเชิงกราน, เชิงกราน	ชิ้น
กระดุกซี่โครง	ซี่

ก

ข

ค

ฅ

ง

จ

ฉ

ช

ซ

ฌ

ญ

ฎ

ฏ

ฐ

ณ

ด

ต

ถ

ท

ธ

น

บ

ป

ผ

ฝ

พ

ฟ

ภ

ม

ย

ร

ฤ

ล

ว

ศ

ส

ห

อ

ฮ

ก

ข

ค

ฅ

ง

จ

ฉ

ช

ซ

ฌ

ญ

ฎ

ฐ

ฒ

ด

ต

ถ

ท

ธ

น

บ

ป

ผ

ฝ

พ

ฟ

ภ

ม

ย

ร

ฤ

ล

ว

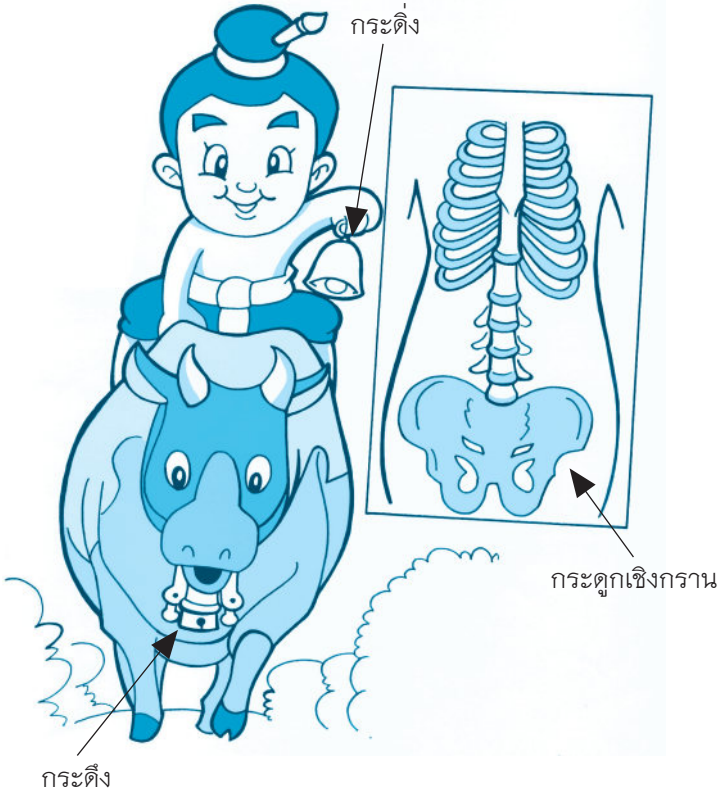
ศ

ส

ห

อ

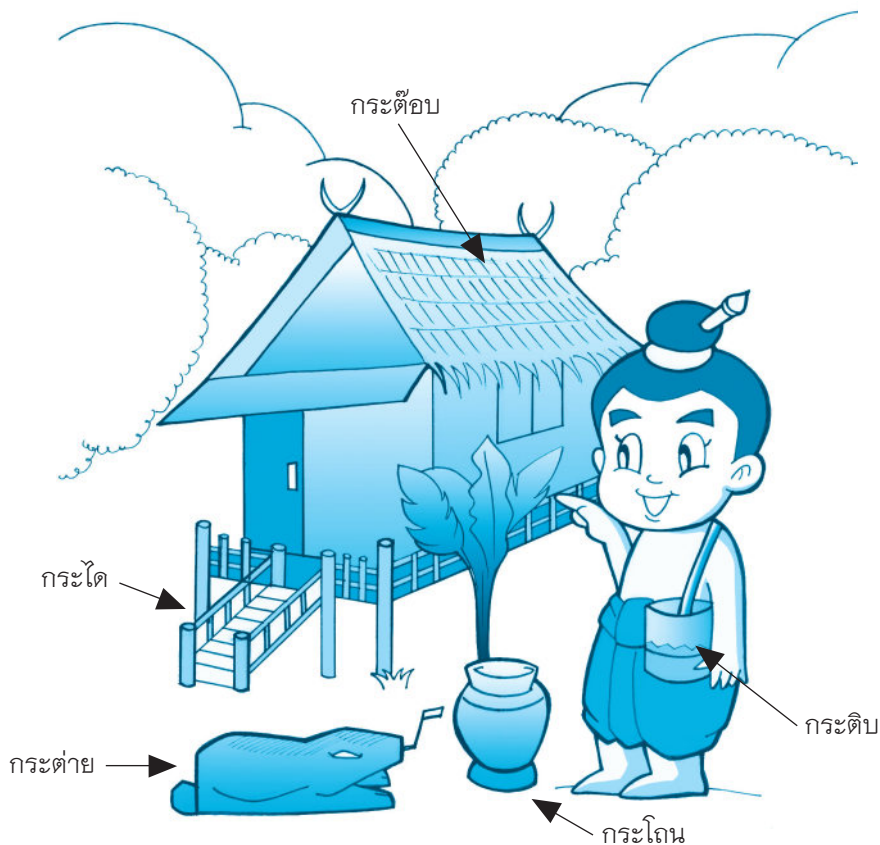
ฮ

คำศัพท์	ลักษณะนาม
กระดูกนิ้วเท้า	ชิ้น
กระดูกนิ้วมือ	ชิ้น
กระดูกฝ่าเท้า	ชิ้น
กระดูกฝ่ามือ	ชิ้น
กระดูกสะบัก	ชิ้น
กระดูกสะบ้า	ชิ้น
กระดูกสันหลัง (รวมกันทั้งหมด)	ชิ้น/ชุด
กระดูกหน้าอก	ชิ้น
กระดูกไหปลาร้า	ชิ้น/ท่อน

คำศัพท์	
กระเดื่อง (เครื่องจักรมีนาฬิกา เป็นต้น)	
กระต๊อบ	
กระต่าย (เครื่องมือสำหรับขุดมะพร้าว)	
กระต่ายจีน (เครื่องมือสำหรับขุดมะพร้าว)	
กระต่ายมือ (เครื่องมือสำหรับขุดมะพร้าว)	
กระตึก	
กระตืบ	

ลักษณะนาม	
ขึ้น	
หลัง	
ตัว	
แผ่น/อัน	
ตัว	
ใบ/ลูก	
ใบ/ลูก	

ก	คำศัพท์	ลักษณะนาม
ข	กระถาง	ใบ/ลูก
ค	กระโถน (ชนิดต่างๆ)	ใบ/ลูก
ฅ	กระทง ^๑	ใบ/ลูก
ฉ	กระทง ^๒ (กฎหมาย)	กระทง
ช	กระทง ^๓ (ผ้าท่อนหนึ่งๆ ของจีวร)	กระทง
ฌ	กระทง ^๔ , กระทงนา (ตอนหนึ่งๆ ของนา)	กระทง
ฎ	กระทงเพชร (ไม้ติดขวางรองแคร่เกวียน)	กระทง
ฏ	กระทงเรือ	กระทง
ถ	กระทรวง	กระทรวง
ด	กระท่อม	หลัง
ต	กระทะ	ใบ/ลูก
ถ	กระทาย	ใบ/ลูก
บ	กระทุ้ง (ซอไม้ไผ่ที่เอามาปักเป็นเสารั้ว)	ต้น
ป	กระทุ้ง (หัวข้อหรือข้อความที่ตั้งให้อธิบาย)	กระทุ้ง
พ	กระเทียม	กลีบ/หัว/จุก/หมวด
ผ	กระแทะ, ระแทะ, รันแทะ	เล่ม
ฝ	กระบาย	อัน
พ	กระบอก	กระบอก
ภ	กระบอกตา	ข้าง
ม	กระบอกน้ำ (ภาชนะใส่น้ำดื่มรูปคล้าย	ใบ
ย	กระบอก)	
ร	กระบอกพลู	กระบอก
ล	กระบอกเพลลา	กระบอก
ว	กระบอกสูบ	กระบอก
ศ		
ส		
ห		
อ	อว ลักษณะนาม	
ฮ		

คำศัพท์	ลักษณะนาม
กระบอง, ตะบอง	อัน/เล่ม
กระบองเพชร, ตะบองเพชร (ใบตาลที่ ขมวดปลายลงอักขระ)	เล่ม
กระบะ	ใบ/ลูก
กระบาย	ใบ/ลูก
กระปิ	กระปิ
กระปี่	เล่ม
กระบุง	ใบ/ลูก
กระเบื้อง	แผ่น
กระป๋อง	ใบ/ลูก

คำศัพท์

ลักษณะนาม

กระปุก

ใบ/ลูก

กระเป๋าค

ใบ/ลูก

กระเป๋าค (ติดอยู่กับตัวเสื้อหรือกางเกง)

กระเป๋าค

กระโปก (เครื่องยึดเพลลาเกวียน)

ลูก

กระโปรง

ตัว

กระโปรง (ภาชนะ)

ใบ/ลูก

กระโปรงรถ

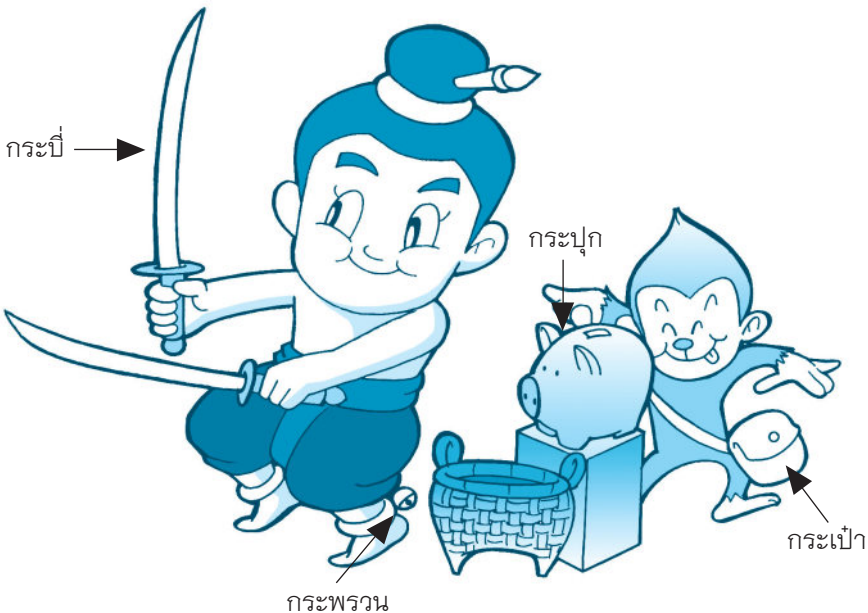
แผ่น/ฝา

กระพอง, กำพอง (ตัวไม้อันบนที่เป็น
ราวลูกกรงเรือนหรือเกวียน)

ตัว/อัน

กระพ้อม, พ้อม

ใบ/ลูก

คำศัพท์	ลักษณะนาม
กระเพาะ	กระเพาะ
กระวิน (ห่วงที่เกี่ยวกันสำหรับโยงสับดับข้าง, ห่วงติดกับบังเหียนเหล็กผ่าปากม้า)	ห่วง
กระสวน	แบบ
กระสวย	อัน
กระสอบ	ใบ/ลูก
กระสือ	ตัว/ตน
กระสุน, กระสุนปืน, ลูกกระสุน	ลูก/นัด/เม็ด
กระหัง, กระหาง	ตัว/ตน
กระแหล่ง	ใบ/ลูก
กระออม, กะละออม, กะออม, กัลออม	ใบ/ลูก
กรับ	คู่
กรับพวง	พวง
กราด ^๑ (เครื่องขุดโคลนน้ำ)	อัน
กราด ^๒ (เครื่องมือจับสัตว์น้ำ)	อัน
กราด ^๓ (ไม้กวาด)	ด้าม/อัน
กราบเรือ	กราบ
กราฟ	เรียงตามลักษณะ เช่น แผ่น/รูป/ชุด
กริ่ง	อัน
กรีช	เล่ม
กรี (ส่วนของหัวกุ้ง)	อัน
กรู	กรู
กลด	คัน
กลด, กลศ (ภาชนะใส่น้ำเทพมนตร์)	ใบ/ลูก

ก

ข

ค

ฅ

ง

จ

ฉ

ช

ฌ

ญ

ฎ

ฏ

ฐ

ถ

ด

ต

ถ

ท

ธ

น

บ

ป

ผ

ฝ

พ

ฟ

ภ

ม

ย

ร

ฤ

ล

ว

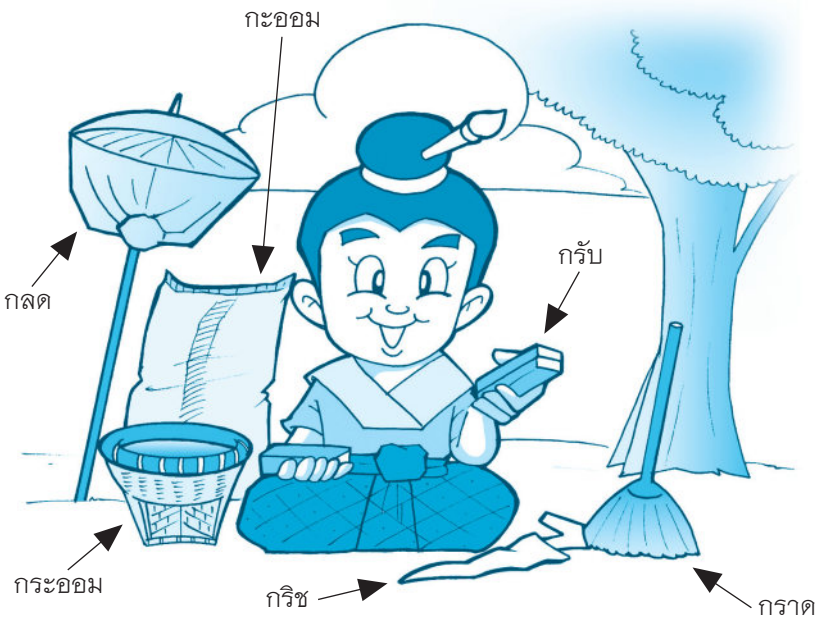
ศ

ส

ห

อ

ฮ

คำศัพท์

ลักษณะนาม

กลอง (ชนิดต่างๆ)

ใบ/ลูก

กล้อง

กล้อง/ใบ/ลูก

กล้องไม้ขีดไฟ

กล้อง

กล้องเสียง

กล้อง

กล้อง (ประเภทต่างๆ)

กล้อง

กล้องถ้ายรูป

กล้อง

กล้องยาสูบ

กล้อง

กลอน^๑ (คำประพันธ์)

คำ/บท

กลอน^๒ (เครื่องสลักประตูหน้าต่าง)

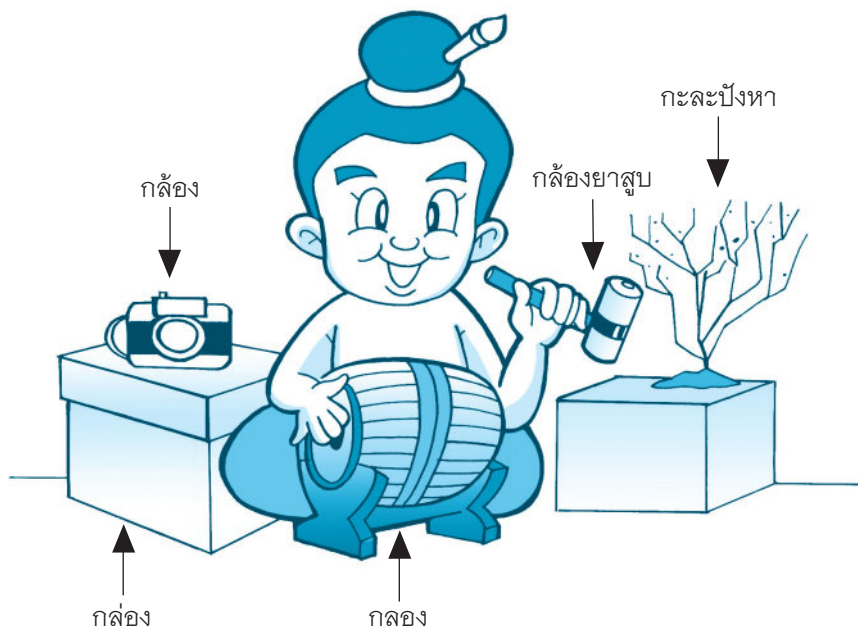
ตัว

กลอน^๓ (ไม้ขีดประตูหน้าต่าง)

อัน

คำศัพท์	
กลอน ^๔ (ไม้ที่พาดบนแปสำหรับวางเครื่อง มุงหลังคา)	
กลอย	
กะทอ (ภาชนะ)	
กะบัง, กะบังรังเฟือก (เครื่องมือจับสัตว์น้ำ)	
กะบังลม	
กะพล้อ, กะพ้อ (กระบอกตักน้ำ)	
กะละปังกา, กัลปังกา	
กะละมัง	
กะลา	

ลักษณะนาม	
ตัว/อัน	
หัว	
ใบ/ลูก	
กะบัง	
แผ่น	
กระบอก	
กึ่ง/ตัน	
ใบ/ลูก	
ซีก/ใบ	

คำศัพท์

ลักษณะนาม

กะโล้ (ภาชนะ)

ใบ/ลูก

กะวะ (เครื่องมือจับสัตว์น้ำคล้ายสวิง)

ปาก

กะโหลก (สำหรับตักน้ำ)

ใบ/ลูก

กะโหลกศิระษะ, หัวกะโหลก

กะโหลก/หัว

กะแอ (เครื่องบังแดด)

คัน

กังสดาล

ใบ/แผ่น

กังหัน^๑, จังหัน

ตัว

กังหัน^๒ (ดอกไม้ไฟ)

ต้น

กัญญา (เครื่องบังแดดรูปหลังคาโค้ง)

หลัง

กันชน

อัน

กันชีพ

สาย

คำศัพท์	ลักษณะนาม
กันสาด, บังสาด	ด้าน/อัน
กันหยั่น	เล่ม
กับ (เครื่องดักสัตว์)	อัน
กับข้าว	อย่าง/สิ่ง เรียกตาม ภาชนะที่บรรจุ
กับระเบิด	เครื่อง/ชุด/อัน
กัลปพฤกษ์	ต้น/ลูก/ชิ้น
กาก, ภาพกาก (ภาพเขียนที่เป็น ตัวประกอบในเรื่อง)	ตัว/ภาพ
กากะเยี๋ย	ชุด/สำหรับ
กางเกง	ตัว
ก้างปลา	ก้าง/อัน
กาจับหลัก	อัน
ก้านตอง (ไม้ขนบข้างเรือรูปกลมๆ คล้ายทางกล้วย)	อัน
กาน้ำ	ใบ/ลูก
กาบ (เปลือกหุ้มชั้นนอกของผลหรือดอก และของต้นไม้)	กาบ
กาบพรหมศร	ตัว
กาบพรหมสิงห์	ตัว
กาบู้ (กระเป๋ามุงหลังคา)	แผ่น
กาพย์	บท
ก้าม	ก้าม
การ์ตูน	ตัว/เรื่อง
กาแล็กซี	กาแล็กซี

ก

ข

ค

ฅ

ง

จ

ฉ

ช

ฌ

ฎ

ฏ

ฐ

ฑ

ฒ

ด

ต

ถ

ท

ธ

น

บ

ป

ผ

ฝ

พ

ฟ

ภ

ม

ย

ร

ฤ

ล

ว

ศ

ส

ห

อ

ฮ

คำศัพท์

ลักษณะนาม

กาเวียน

ชุด

กาสาวพัสดร์

ผืน

กำ (ส่วนของล้อรถหรือล้อเกวียน)

คู่

กำปั้น (หีบ)

ลูก/ใบ

กำพวด, ลั่นปี่ (ส่วนประกอบของปี่
ซึ่งทำให้เกิดเสียงเวลาเป่า)

อัน

กำพู่ (ไม้กลึงสำหรับเป็นที่รวมซี่ฉัตร)

อัน

กำไล (ชนิดต่างๆ)

ขอน/วง

กิन्नร

ตน/ตัว

กิन्नรี

ตน/ตัว

ก๊ิบ

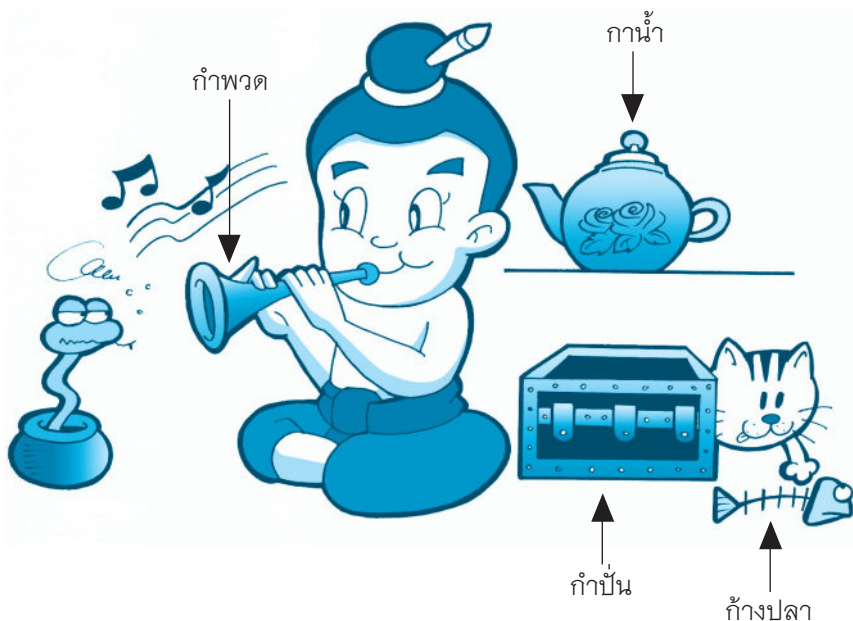
อัน

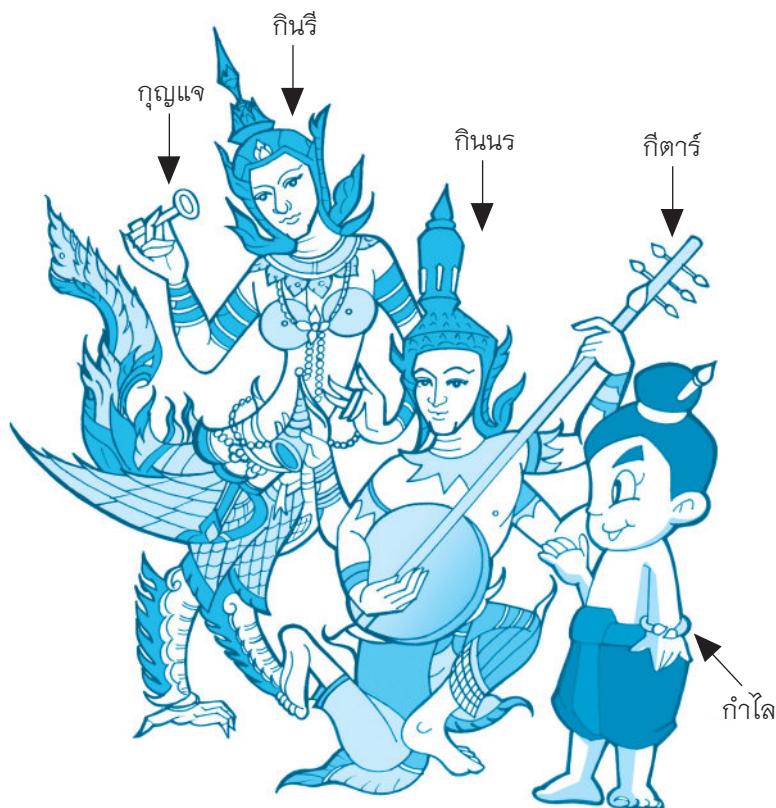
ก๊อ (เครื่องทอผ้า)

เครื่อง/หลัง

ก๊อ (เครื่องเย็บสมุด)

อัน

คำศัพท์	ลักษณะนาม
กัณ (ที่ตั้งพระกลดหรือพระแสง)	อัน
กัณ (ฐานสำหรับรองสิ่งของหรือรองนั่ง)	ตัว
กัณ (ภาชนะสำหรับรองเครื่องชา)	ใบ
กิตาร์	ตัว
กิบ (เล็บเท้าสัตว์)	กิบ
กัณ, กัณ (ฐานสำหรับรองแจกันหรือกระถางต้นไม้)	ตัว/อัน
กัณ (เครื่องมือ)	อัน/ตัว/ชุด

ก

ข

ค

ฆ

ง

จ

ฉ

ช

ซ

ฌ

ญ

ฎ

ฏ

ฐ

ด

ต

ถ

ท

ธ

น

บ

ป

ผ

ฝ

พ

ฟ

ภ

ม

ย

ร

ฤ

ฦ

ว

ศ

ส

ห

อ

ฮ

คำศัพท์

ลักษณะนาม

กุญแจ, ประแจ

ดอก/ลูก/แม่/ตัว
(แม่กุญแจ)/ชุดกุญแจประจำหลัก, กุญแจเสียง
(เครื่องหมายที่ใช้ในการบันทึกเสียงดนตรี)

ตัว

กุญแจมือ

คู่

กุญแจลูกบิด

ชุด

กุฎี, กุฏิ (เรือนหรือตึกสำหรับพระภิกษุ-
สามเณรอยู่)

หลัง

กุฎี^๑ (ที่บรรจจุศพ)

หลัง

กุฎี^๒ (เรือนเล็กๆ ที่อยู่ในกรงทำให้
นกขุนทองอยู่)

หลัง

กุนเชียง

ข้าง/คู่

กูป^๑ (ทองริดเป็นแผ่นตัดเป็นชิ้นเล็กๆ)

ตัว

กูป^๒ (หมวก)

ใบ/ลูก

กูป^๓, ฝักกูป (ซองหนังใช้ในการตี
ทองคำเปลว)

กูป/ฝัก

กูป

หลัง

เก้ง^๑ (เครื่องบังมีฝาและหลังคาแบน)

หลัง

เก้ง^๒ (เรือนตึกมีรูปหลังคาแบบศาลเจ้าจีน)

หลัง

เกย

เกย

เกราะ^๑ (เครื่องสวมใส่สำหรับป้องกันอาวุธ)

ตัว/ชุด/สำหรับ

เกราะ^๒ (เครื่องสัญญาณ)

อัน

เกรินบันไดนาค (เครื่องกว้านเพื่อยก
พระโกศหรือพระบรมโกศ)

ชุด/สำหรับ

ก

ข

ค

ฆ

ง

จ

ฉ

ช

ซ

ฌ

ญ

ฎ

ฏ

ฐ

ถ

ด

ต

ถ

ท

ธ

น

บ

ป

ผ

ฝ

พ

ฟ

ภ

ม

ย

ร

ฤ

ล

ว

ศ

ส

ห

อ

ฮ

คำศัพท์

ลักษณะนาม

เกลือบ่น

เรียกตามภาชนะที่
บรรจุ เช่น ถุง

เกลือบเม็ด

เม็ด/เรียกตาม
ลักษณะบรรจุภัณฑ์
เช่น ถุง

เกวียน

เล่ม

เกาทัณฑ์

คัน

เก้าอี้ (ชนิดต่างๆ)

ตัว

เกาะ

เกาะ

เกีย, เกียร์

ชุด

เกี่ยมอี้

ตัว

เกี้ยว^๑ (คานหามมีหลังคา)

หลัง

เกี้ยว^๒ (เครื่องประดับสำหรับสวมผมจุก)

วง

เกี้ยว

ตัว

เกี้ยวประทีป

ซุ้ม

เกียะ

ข้าง/คู่

เกือก

ข้าง/คู่

เกือกม้า

อัน

แก่ง

แก่ง

แก้ง

แก้ง

แกงไต

ตัว

แกงนาง

อัน

แกน

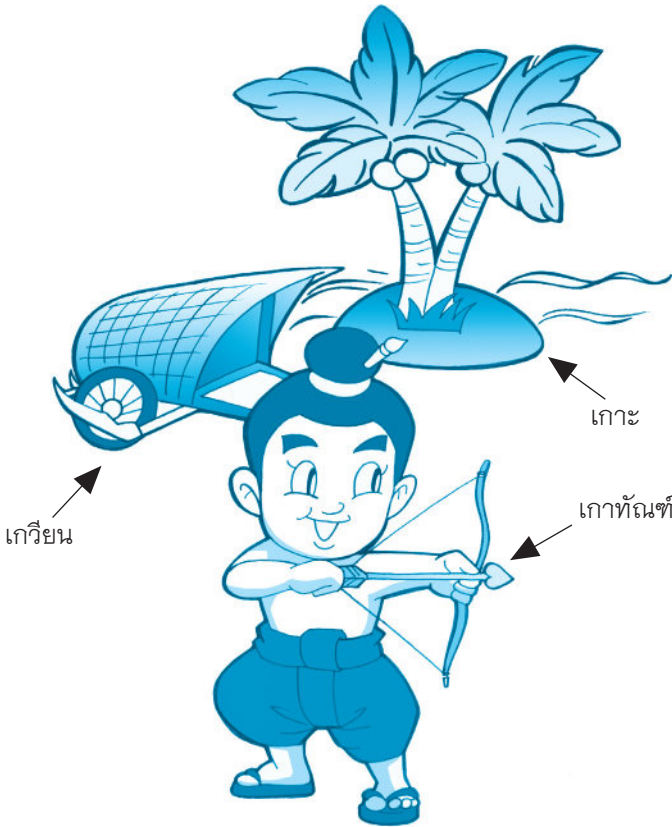
แกน

แก้ม (คน, สัตว์, มะม่วง)

แก้ม

แกระ (เครื่องมือสำหรับตัดรวงข้าว)

อัน

คำศัพท์	ลักษณะนาม
แกละ (ผม)	แกละ
แก้ว (ใส่น้ำ)	ใบ
โกก, ค่อม, ตะโกก, ตะโหงก (ไม้รูปโค้งที่พาดคอวัวหรือควายสำหรับลากเลื่อน)	อัน
โกดัง	หลัง/โรง
โกรกกราก ^๑ (กระบอกไม้ไผ่สำหรับทอดดวงด)	กระบอก
โกรกกราก ^๒ (เครื่องมือสำหรับเจาะไม้)	ตัว/อัน

ก

ข

ค

ฅ

ง

จ

ฉ

ช

ซ

ฌ

ญ

ฎ

ฏ

ด

ต

ถ

ท

ธ

น

บ

ป

ผ

ฝ

พ

ฟ

ภ

ม

ย

ร

ฤ

ฌ

ว

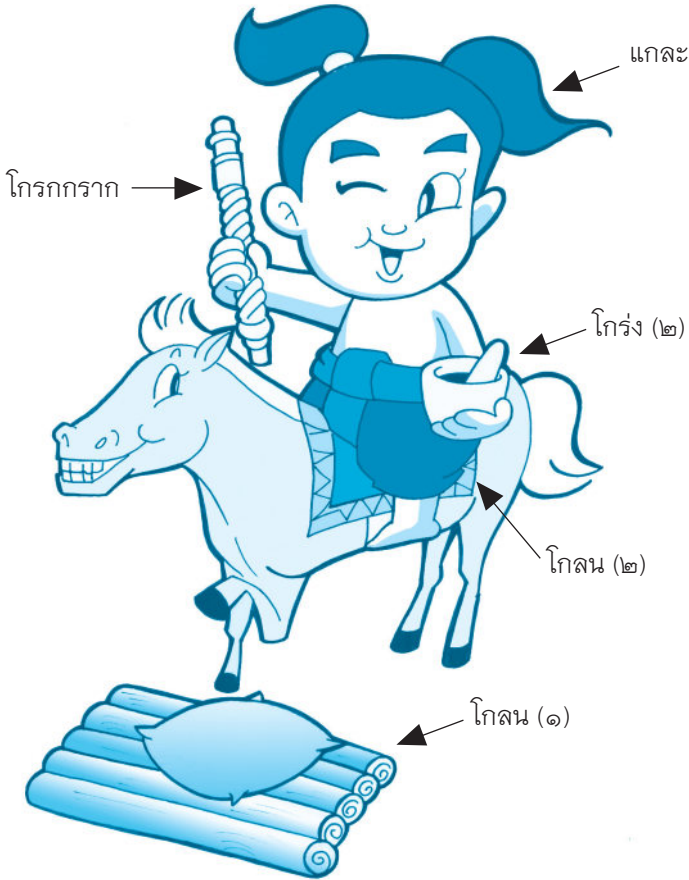
ศ

ส

ห

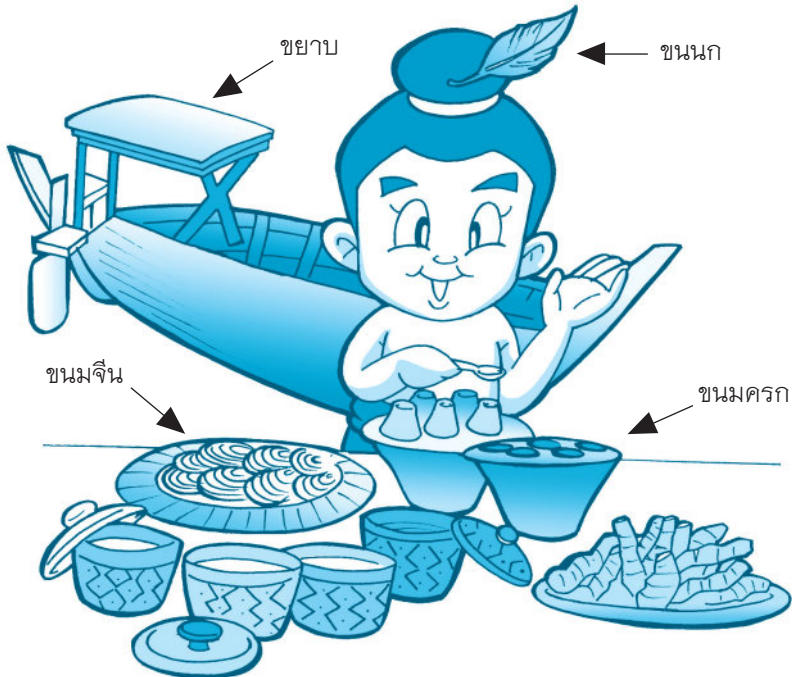
อ

ฮ

คำศัพท์	ลักษณะนาม
โกธ ^๑ (เกราะยาว)	อัน
โกธ ^๒ (เครื่องบดยา)	ใบ
โกธ ^๓ (ไม้ท่อนกลม)	ท่อน
โกธ ^๔ (เครื่องอานม้า)	ข้าง/คู่
โกธ ^๕ (ที่ใส่ศพหนึ่ง)	โกธ/ลูก
โกธ ^๖ (สำหรับบรรจุอัฐิ)	ใบ/ลูก

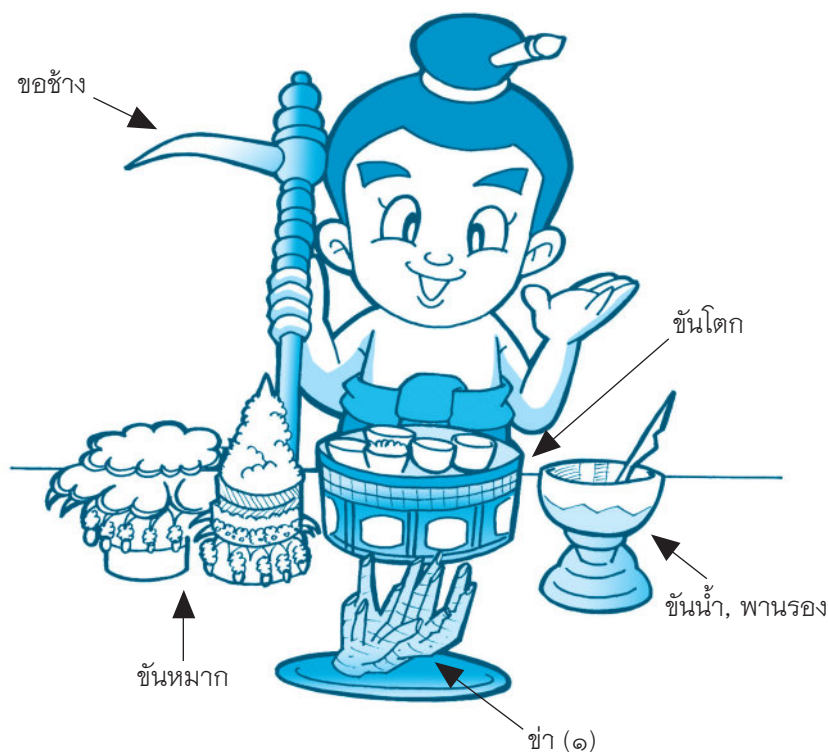
คำศัพท์	ลักษณะนาม
ชน ^๑	เส้น
ชน ^๒ (ชนน ก ชนเป็ด ชนไก่)	ชน/อัน
ชนม	เรียกตามลักษณะ เช่น ขึ้น/อัน/แผ่น/ตัว เรียกตามภาชนะที่ บรรจุ เช่น ถ้วย/ชาม
ชนมครก	ฝา/คู่
ชนมจีน	จับ/หัว

คำศัพท์	ลักษณะนาม
ขนแมว (รอยเป็นเส้นๆ อยู่บนสิ่งที่ขัดเงา ยังไม่เกลี้ยง)	เส้น
ขนอบ (ไม้ ๒ อันประกบเป็นขอบหรือ กรอบของสิ่งของเพื่อให้แน่น)	อัน
ขนาด (เครื่องสาดน้ำรดต้นไม้)	คัน
ขบวน	ขบวน
ขมับ	ข้าง
ขมื่น	แรง/หัว
ขยาบ (เครื่องกันแดดและฝน)	ฝืน/แผ่น
ขลุบ ^๑ (ลูกคลี)	ลูก
ขลุบ ^๒ (อาวุธ)	ลูก
ขลุม (เครื่องกำกับปากม้า)	ขลุม
ขลุ่ย	เลา
ขวด	ใบ/ขวด
ขวัญ (ผมหรือขนที่ขึ้นเวียนเป็นก้นหอย)	ขวัญ
ขวาก	อัน
ขวาน	เล่ม
ขวานฟ้า, ขวานหิน	อัน
ข้อ (ส่วนที่อยู่ระหว่างปล้องไม้ไผ่หรือ อ้อย เป็นต้น)	ข้อ
ข้อกฎหมาย	ข้อ
ข้อคิด	ข้อ/ประเด็น
ข้อคิดเห็น	ข้อ/ประการ/ประเด็น
ข้อง	ใบ/ลูก
ของ้าว	เล่ม

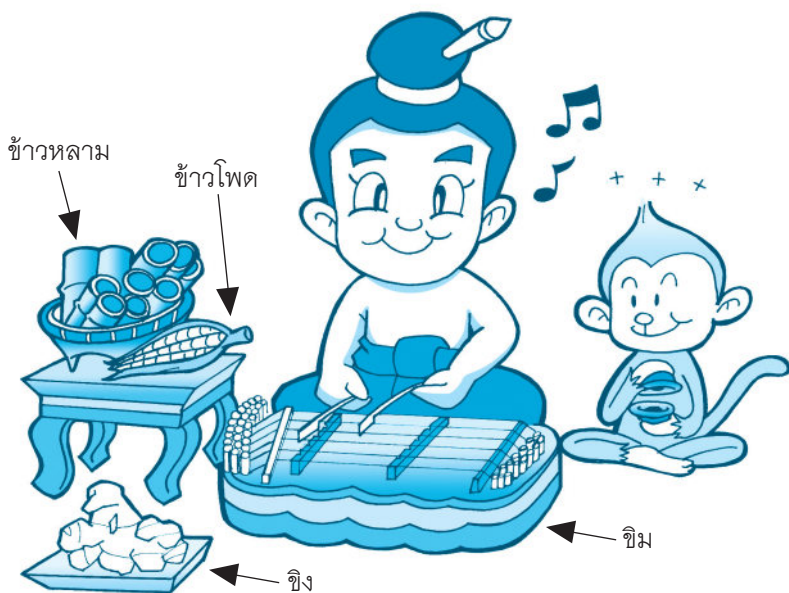
คำศัพท์	ลักษณะนาม
ขอรับ (โลหะทำเป็นห่วงสำหรับรับขอสับ มักติดที่ประตูหน้าต่าง)	อัน
ข้อศอก, ศอก	ข้อ/ข้าง
ขอสับ (ประตูหน้าต่าง)	อัน
ข้อเสื่อ, ข้อเหวี่ยง (ส่วนที่ต่อเพลลา)	ข้อ
ข้อหา	กระทง
ขะเน็ด, เซเน็ด (ต้นข้าวที่ทำเป็นเกลียว ใช้มัดฟ่อนข้าว)	เส้น
ขัน	ใบ/ลูก
ขันโตก, โตก, สะโตก	ใบ/ลูก
ขันน้ำพานรอง	ชุด/สำหรับ
ขันบันได	ขั้น
ขันหมาก	ชุด/สำหรับ
ข้าว	ข้าว
ชา (คน, สัตว์)	ชา
ข้า ^๑	แง่
ข้า ^๒ (ไม้ที่ทำเป็นร้านขึ้นคร่อมกองไฟ สำหรับปิ้งปลา)	แผง
ชากระบ (ชาของว้าวจุฬา)	ข้าง
ชากรรไกร (อวัยวะ)	ชิ้น
ชาทราย (ไม้ ๒ อัน ผูกหรือร้อยปลายให้อ้าออกเป็นง่าม)	คู่
ชาพับ	ข้าง
ข่าย, ตาข่าย	ผืน/ปาก

คำศัพท์	ลักษณะนาม
ข่ายงาน	ข่าย
ข่าว	ข่าว/เรื่อง
ข้าว	เม็ด/เมล็ด/เรียกตาม ภาชนะที่บรรจุ เช่น กระสอบ/ถุง
ข้าวเกรียบ	แผ่น
ข้าวเกรียบปากหม้อ	ตัว
ข้าวต้มน้ำอุ่น	ตัว/ห่อ

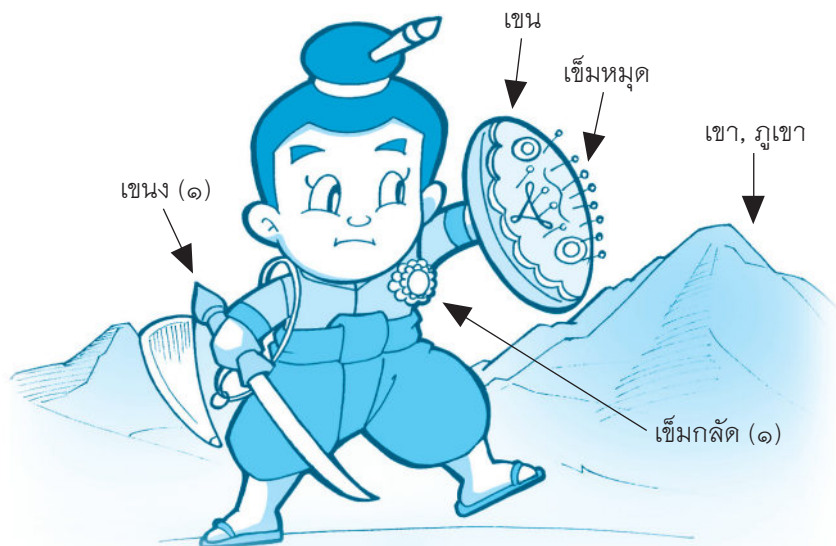

คำศัพท์	ลักษณะนาม
ข้าวแต่น	ชิ้น/แผ่น
ข้าวบิณฑ์	ก้อน/ปั้น
ข้าวปัด, ข้าวต้มปัด	ลูก/ห่อ
ข้าวพอง	อัน/แผ่น/ชิ้น
ข้าวโพด	ดอก/ฝัก
ข้าวเม่าทอด	ลูก/แพ
ข้าวเม่าบด	ก้อน/ชิ้น
ข้าวหมาก	เรียกตามภาชนะ ที่บรรจุ เช่น ห่อ/กล่อง/ถุง
ข้าวหลาม	กระบอก

คำศัพท์	ลักษณะนาม
เข็มกลัด ^๒ , เข็มซ่อนปลาย	ตัว
เข็มขัด	สาย/เส้น
เข็มทิศ	อัน
เข็มนาฬิกา	เข็ม
เข็มหมุด	ตัว
เขา, ภูเขา, ภูเขา	ลูก
เขา (สัตว์)	ข้าง/เขา/คู่
เข่า	ข้าง
เขากวาง (เขากวางชนิดหนึ่ง)	อัน
เขามอ	ลูก
เขียง	อัน/เขียง

คำศัพท์

เชียงใหม่ (สถานที่ขายเนื้อหมูชำแหละ)

เขี้ยว

เขี้ยวแก้ว (ของงู)

ลักษณะนาม

เขียง

เขี้ยว/ซี่

เขี้ยว

